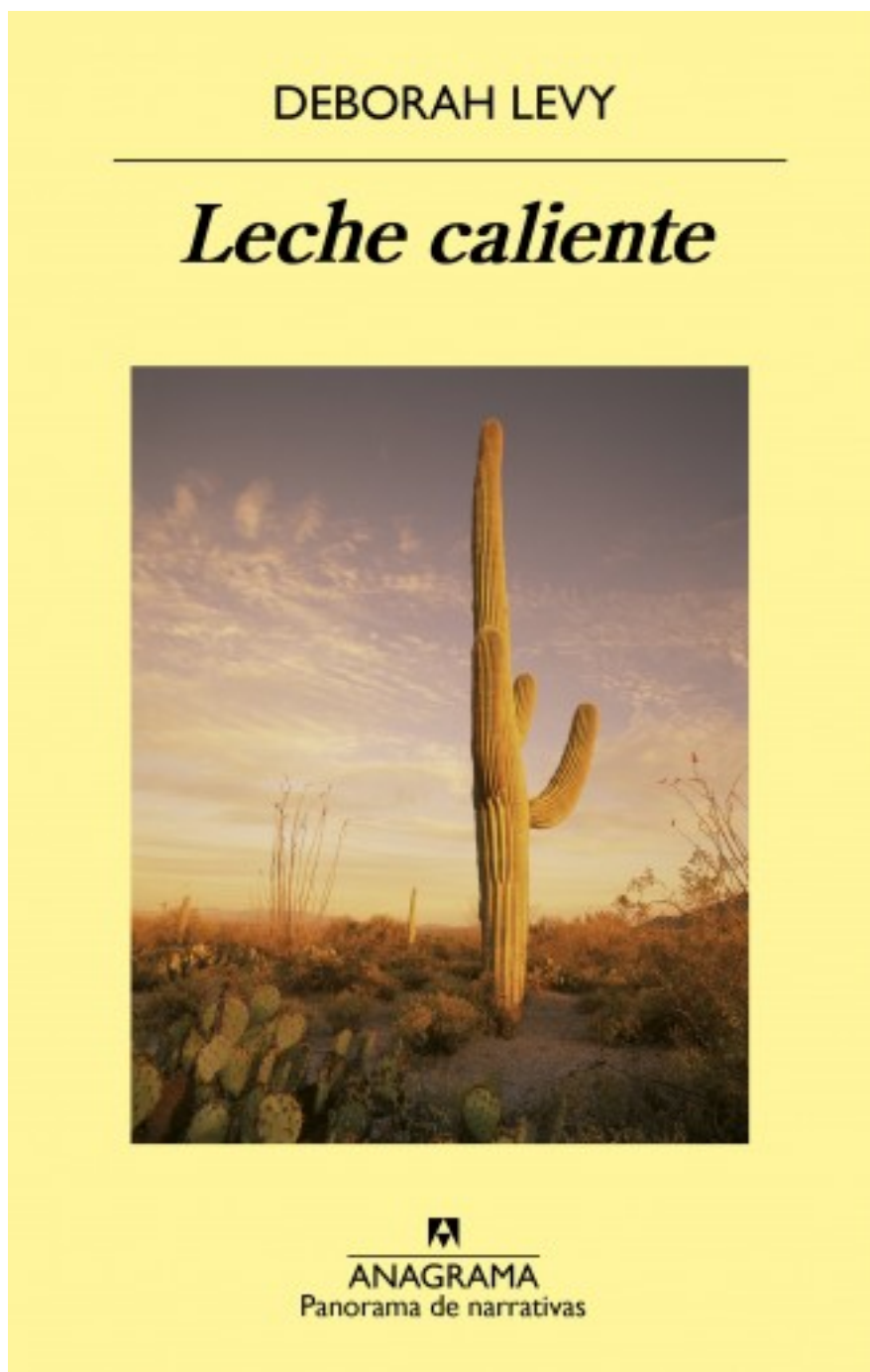


## La veu del cap i les meduses

«*Leche caliente*» de Deborah Levy té una atmosfera àrida i surrealista que t'acaba atrapant del tot



Aquesta podria ser la historia de la Sofia Papastergiadis, de vint-i-cinc anys, de mare anglesa, la Rose, i de pare grec a qui no veu des d'en fa onze. Podria ser la historia del seu viatge a una

Almería abrasadora, per ingressar en una clínica privada on han de trobar la cura a les malalties canviants i elusives de la mare, que pateix paràlisis intermitents. Podria ser la història d'autodescobriment de la Sofia, que coneix íntimament l'Ingrid Bauer, una alemanya que viu a la zona, i el Juan, un socorrista que li cura les picades de medusa.

Però aquesta és, en realitat, la història d'aquella veu que a qui més qui menys se li ha colat alguna temporada dins el cap: la veu que ens martelleja i ens castiga i ens analitza i que jutja cada un dels nostres actes i sospesa cada pensament, i ens refrega per la cara cada decisió frustrada. Així que ho diré correctament: aquesta és la història narrada en primera persona per la Sofia, estudiant d'antropologia que treballa en un cafè a Londres, el magatzem del qual ha convertit en llar uns quants dies a la setmana, els que fuig d'una mare malalta que l'estima i la maltracta i que li esclafa qualsevol desig de creure en ella mateixa. Una mare que es diu Rose i és extravagant, que viu plena fins dalt de ràbia i ressentiment, que es queixa i es lamenta i a qui el pare de la Sofia va deixar quan aquesta tenia cinc anys.

És la història de la Sofia que entén, a la fi, que part de la redempció passa per volar a Atenes i trobar aquest pare de seixanta-nou anys casat amb una dona quaranta anys més jove, que porta ortodòncia i amb qui té una filla de mesos. I aquesta és, en realitat, la història de les meduses que piquen la Sofia i la fereixen com la vida, i del mite de la Medusa, aquest monstre femení que convertia en pedra aquells a qui mirava fixament. Enmig d'aquest sentit literal i metafísic de drama grec, també és la història de la crisi a Espanya i a Grècia, la crisi del vell continent. Sorpren com entre tanta medusa, Levy introdueix un tema tan terrenal com el de l'economia, que omple la novel·la d'una sensació de desorientació, de falta de confiança en el futur d'una Europa que es barreja amb el futur incert de la narradora encallada en un carreró sense sortida.

No és fàcil endinsar-se en aquesta novel·la, i aquí tocaria una petita confessió: el món (lector) es divideix entre aquells qui abandonen les lectures si no els atrapen al cap d'unes quantes pàgines, i aquells valents que, malgrat no entrar-hi contents, segueixen llegint fins a l'últim punt i a part. Bé, jo soc de les primeres tot i que, arran de *Leche caliente*, potser m'ho pensaré amb deteniment abans d'abandonar la propera vegada. No sé què em va passar durant la primera cinquantena de pàgines, no m'acabava de trobar a gust dins d'una atmosfera rara, àrida i amb un punt surrealista que va ser en gran part, el que finalment em va atrapar com feia temps no m'atrapava res.

Als que fugim d'allò oníric i necessitem els peus ben arrelats a terra, ens espanten segons quines estètiques si no hi ha un preavís, així que potser va ser l'estranya entrada a la clínica del doctor Gómez, una mica metge, una mica psiquiatre, una mica savi però sobretot un entabanador, el que em va desinflar. La qüestió és que de sobte la veu de la Sofia ressonant enmig dels paratges desèrtics, marins, ferotges i èpics se'm va desvelar com una fletxa disparada amb una destresa envejable i, és clar, és el que passa quan algú sap disparar fletxes com ho fa aquesta novel·lista, poetessa i dramaturga britànica, Debora Levy: que te les clava al bell mig del cor.

L'autora juga amb les relacions ambigües i intermitents de la Sofia amb l'Ingrid i amb el socorrista. Ho fa d'una manera sana i natural que fuig de l'arcaica necessitat que tenim d'haver d'etiquetar i classificar tots els nostres actes i inclinacions. El lector queda atrapat dins la ment sorprenent de la Sofia. A fora, els altres personatges no la perceben així, només els que la llegim sentim el privilegi de ser dins d'algú perspicaç i inquisitiu.

Em sembla que una manera de mesurar l'èxit d'un llibre és valorant quant de temps en recordarem les imatges poderoses que contenia, així que per a mi aquí l'èxit queda assegurat; com desprendre's de l'Ingrid Bauer tallant el cap a una serp que apareix al costat del sofà just després d'haver fet l'amor a la dutxa de pedra amb la Sofia, o de la mateixa Sofia arrossegant la cadira de rodes amb la Rose al mig de la carretera i un camió aproximant-se a molta velocitat, o de les dents d'or del doctor Gómez alimentant els gats del carrer a mig sopar, o de la Sofia i els seus cabells bruts de sal i algues nedant enmig de les meduses o la paraula brodada sobre la seda d'una camisa que l'Ingrid regala a la Sofia. La imaginació i la poesia de la prosa de Levy, la

seva manera de dir coses molt potents amb molt poc, aquesta capacitat de moure's amb gràcia entre el perill, l'humor, i l'íntima emoció present en els seus personatges que acaba per despertar-ne una altra encara de més forta, fan que *Leche caliente* sigui una lectura del tot recomanable.

La Sofia ens conquista amb totes les seves debilitats -la desafecció, la inseguretat, la confusió, l'ansietat-, però sobretot ens conquista amb la seva voluntat per reparar totes aquelles coses que la retenen i li impedeixen ser ella mateixa. Com a argument podria sonar molt convencional, ho sé, però si alguna cosa té aquest llibre és el pes de la seva originalitat i la intriga de la seva estranyesa.



Foto: Stacie DaPonte

\*La cirereta:

*Hablamos sobre Estados Unidos. El país que acogió a Claude Lévi-Strauss, el antropólogo, y a Levi Strauss & Co., el fabricante de vaqueros, y que también podría acogerme temporalmente a mí para acabar el doctorado. Como el tema de mi tesis es la memoria, Juan se pregunta por dónde empezaré y dónde la acabaré. Mientras me extrae la esquirla de cristal clavada encima de mi ceja, le confieso que a menudo me pierdo en las diferentes dimensiones temporales, que a veces el pasado me parece más cercano que el presente y que con frecuencia siento miedo de que el futuro ya haya pasado.*

Títol: *Leche caliente* ([https://www.anagrama-ed.es/libro/panorama-de-narrativas/leche-caliente/9788433939234/PN\\_972](https://www.anagrama-ed.es/libro/panorama-de-narrativas/leche-caliente/9788433939234/PN_972))

Autora: Deborah Levy

Editorial: Anagrama

Traducció: Cecilia Ceriani

Primera edició: Març 2018